

ДИСЦИПЛІНА
«Історія виконавства на духових та ударних інструментах»

оркестрові духові та ударні інструменти
III курс

Модуль II. ІСТОРІЯ ВІТЧИЗНЯНОГО ВИКОНАВСТВА НА
ДУХОВИХ ТА УДАРНИХ ІНСТРУМЕНТАХ

Теми лекцій і семінарів

Т е м а 1. Витоки появи духових та ударних інструментів
на теренах сучасної України

Витоки вітчизняної духової інструментальної культури. Духові інструменти епохи палеоліту та неоліту на території сучасної України. Духові інструменти в археологічних розкопках Чернівецької, Чернігівської областей та Маріупольського могильника. Духові інструменти Скіфії та Північного Причорномор'я. Флейти різноманітних конструкцій із різною кількістю звукових отворів. Духовий інструментарій до Київської Русі, фрески Софійського собору. Мистецтво гри на духових інструментах у Київській Русі. Духові інструменти в побуті давніх слов'ян. Ратна музика в Київській Русі.

Тема семінарського заняття. Духові та ударні інструментів
інструменти палеоліту, неоліту та Київської Русі.

- ✓ Музичні інструменти палеоліту та неоліту в археологічних розкопках Чернівецької, Чернігівської областей та Маріупольського могильника.
- ✓ Духовий інструментарій Київської Русі у фресках Софійського собору.

Література

1. Апатский В. Н. История духового музыкально-исполнительского искусства. Книга II. – К.: НМАУ имени П. И. Чайковского, 2012. – 408 с.
2. Богданов В.О., Богданова Л.Д. Історія духового музичного мистецтва України: від найдавніших часів до початку ХХ ст.: В 2-х томах. – Х.: ФО-П. Сілічева, 2013..
3. Герцман Е.В. Музыка Древней Греции и Рима : монография. СПб. : «Алетейя», 1995. 334 с.
4. Корній Л. Історія української музики Частина 1. (від найдавніших часів до середини ХVІІІ ст.)
5. Круль П. Ф. Національне духове інструментальне мистецтво українського народу (малодосліджені сторінки історії) [Монографія]. – К.: НАН України, 2000. – 324 с.

6. Левин, С. Духовые инструменты в истории музыкальной культуры. – М. : Музыка, 1983.
7. Усов, Ю. История отечественного исполнительства на духовых инструментах. – М. : Музыка, 1975.

Електронні ресурси

1. http://sofiyskiy-sobor.polnaya.info/ua/istoriya_sofiiivskogo_soboru.shtml
2. <http://litopys.org.ua/istkult2/ikult230.htm>
3. <http://litopys.org.ua/istkult2/ikult246.htm>
4. http://shron2.chtyvo.org.ua/Zbirka/Istoriia_ukrainskoi_muzyky_U_7_t_T_1_Kn_1_Vid_n_aidavnishykh_chasiv_do_XVIII_stolittia_Narodna_muzyka.pdf

Т е м а 2 . Духове інструментальне мистецтво України в XVI – початку XIX ст.

Торгово-економічні зв'язки України із західноєвропейськими країнами і їх вплив на розвиток музичної культури. Музична культура XVI ст. Братства і їх роль у формуванні інструментальних ансамблів у містах. Братства у Рогатині, Галичі, Бережанах, Львові, Києві, Луцьку та ін. містах. Музикантські цехи – осередки професійного музичного навчання. Статути – основа організації діяльності музикантських цехів. Музикантські цехи Києва, Львова, Ніжина, Полтави. Інструментальні ансамблі музикантів-цеховиків. Глухівська музична школа (1838 р.) і її роль у формуванні та розвитку інструментального мистецтва в Україні. Учні школи – М. Березовський, Д. Бортнянський. Рогові оркестри і кріпацькі капели графських маєтків. Полкові козацькі оркестри, їх інструментарій та репертуар. Рогові оркестри і кріпацькі ансамблі.

Тема семінарського заняття. Духове інструментальне мистецтво України в XVI- початку XIX ст.

- ✓ Музичні братства і їх роль у формуванні ансамблевої культури у містах.
- ✓ Глухівська музична школа і її роль у розвитку мистецької освіти та інструментального мистецтва в Україні.
- ✓ Рогові оркестри і кріпацькі ансамблі в поміщицьких маєтках.

Література

1. Апатский В. Н. История духового музыкально-исполнительского искусства. Книга II. – К.: НМАУ имени П. И. Чайковского, 2012. – 408 с.
2. Богданов В.О., Богданова Л.Д. История духового музичного мистецтва України: від

- найдавніших часів до початку ХХ ст.: В 2-х томах. – Х.: ФО-П. Сілічева, 2013.
3. Майбурова К. Глухівська школа півчих ХVІІІ ст. та роль у розвитку музичного професіоналізму на Україні та в Росії / Українське музикознавство. – Вип. 6. – К.: Музична Україна, 1971. – С. 126–136.
 4. Корній Л. Історія української музики Частина 2. Вид-во М.П.Коць; Нью-Йорк, 2001.
 5. Круль П. Ф. Національне духове інструментальне мистецтво українського народу (малодосліджені сторінки історії) [Монографія]. – К.: НАН України, 2000.
 6. Левин, С. Духовые инструменты в истории музыкальной культуры. 2 ч.– М. : Музыка,1983.
 7. Усов, Ю. История отечественного исполнительства на духовых инструментах. – М. : Музыка,1975.

Електронні ресурси

1. https://www.studmed.ru/korny-1-storya-ukrayinskoyi-muziki-chast-1-vd-naydavnshih-chasv-do-seredini-hv-st_8d113866b27.html
2. <http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/128303/53-Zaika.pdf?sequence=1>
3. https://pidruchniki.com/81961/pedagogika/diyalnist_gluhivskoyi_muzichno-spivatskoyi_shkoli_spetsialnoyi_administrativno-starshinskoyi_shkoli
4. <http://litopys.org.ua/istkult2/ikult230.htm>
5. <http://litopys.org.ua/istkult2/ikult246.htm>
6. http://shron2.chtyvo.org.ua/Zbirka/Istoriia_ukrainskoi_muzyky_U_7_t_T_1_Kn_1_Vid_naidavnishykh_chasiv_do_XVIII_stolittia_Narodna_muzyka.pdf

Т е м а 3. Духові та ударні інструменти у творчості українських та російських композиторів ХVІІІ-ХІХ ст.

Широке застосування флейти, кларнета, фагота, валторни у творчості основоположників української композиторської школи Д. Бортнянського, М. Лисенка. Фантазія на дві українські народні теми для флейти і фортепіано.

Духові інструменти у творах російських композиторів-класиків.

А. Аляб'єв (1787-1851). Сміливе використання духових інструментів. Квартет для чотирьох флейт. Оригінальність складу інструментів. Квінтет для дерев'яних духових інструментів. Яскравість колориту і класична простота форми.

М. Глінка (1804-1857), майстер оркестрової звучності. Розширення і збагачення виразних засобів сучасного оркестру. Класичний принцип рівноваги груп і перевага «чистих» однорідних тембрів. Особлива драматургічна роль духових інструментів в опері. Яскраві соло духових інструментів в оперних і симфонічних творах. Патетичне тріо для кларнета, фагота і фортепіано (1832). Історія створення. Перші виконавці. Погляди М. Глінки на удосконалювання мідних духових інструментів і використання нових конструкцій у його оркестрових творах.

П. Чайковський (1840-1893). Подальший розвиток принципів оркестровки, закладених М. Глинкою. Строге розмежування функцій окремих оркестрових груп. Драматизація оркестру, уміння створювати величезні

оркестрові наростання звучності без збільшення кількості мідних духових інструментів.

Погляди П. Чайковського щодо сольного виконавства на духових інструментах. Значення його творчості для розвитку духового виконавства.

Оркестровка М. Римського-Корсакова (1844-1908) - велике завоювання російської музики ХІХ століття. Новаторство в області інструментування, винахід нових прийомів. Розширення виразних можливостей груп оркестру й окремих духових інструментів.

Діяльність М. Римського-Корсакова як інспектора військово-морських оркестрів морського відомства. Твори для духових інструментів Н. Римського-Корсакова у педагогічній і виконавській практиці Концерт для тромбона Сі-бемоль мажор, Варіації для гобоя соль мінор і Концерт для кларнета Мі-бемоль мажор з духовим оркестром (1877-1878). Квінтет для фортепіано, флейти, кларнета, валторни і фагота Сі-бемоль мажор (1876).

Фортепіанний квінтет для духових інструментів А. Рубінштейна (1829-1894), Канцона для кларнета і струнного оркестру С. Танєєва, Концертний вальс для труби із фортепіано А. Аденського (1861-1906). «Листок з альбому.» для труби і фортепіано, Анданте для труби, валторни і двох тромбонів, Концерт для саксофона і струнних інструментів Сі-бемоль мажор А. Глазунова й інші твори.

Тема семінарського заняття. Духові та ударні інструменти у творчості українських та російських композиторів ХVІІІ-ХІХ ст.

- ✓ Духові інструменти у творчості Д. Бортнянського і М. Лисенка.
- ✓ Діяльність М. Римського-Корсакова як реформатора військово-морських оркестрів.
- ✓ Духові інструменти у творчості М. Глінки, М. Римського-Корсакова, А. Рубінштейна, О. Глазунова.

Література

1. Апатский В. Н. История духового музыкально-исполнительского искусства. Книга II. – К.: НМАУ имени П. И. Чайковского, 2012. – 408 с.
2. Богданов В.О., Богданова Л.Д. История духового музичного мистецтва України: від найдавніших часів до початку ХХ ст.: В 2-х томах. – Х.: ФО-П. Сілічева, 2013.
3. Корній Л. Історія української музики Частина 2-3.
4. Левин, С. Духовые инструменты в истории музыкальной культуры. – М. : Музыка, 1993.
5. М. Римский-Корсаков Летопись моей музыкальной жизни. Москва: Директ-Медиа, 2015
6. Усов, Ю. История отечественного исполнительства на духовых инструментах. – М. : Музыка, 1975.

Електронні ресурси

7. <https://www.twirpx.com/file/926374/>
8. https://pidruchniki.com/81961/pedagogika/diyalnist_gluhivskoyi_muzichno-sprivatskoyi_shkoli_spetsialnoyi_administrativno-starshinskoyi_shkoli
9. https://royallib.com/book/rimskiykorsakov_nikolay/letopis_moeu_muzikalnoy_gizni.html

Тема 4. Формування вітчизняної школи гри на духових інструментах в період до 1917 р.

Галицьке музичне товариство і його роль у формуванні музичної освіти у Львові. «Інститут музики» (1839), з 1844 р. багатoproфільний музичний навчальний заклад. Відкриття консерваторії (1853), діяльність директора Кароля Мікулі – піаніста і композитора, учня Шопена.

Активізація концертного життя в Україні та Російській імперії у другій половині ХІХ століття. Організації в Україні музичних навчальних закладів. Діяльність Російського музичного товариства у створенні перших консерваторій і музичних училищ в Україні. Класи духових інструментів у музичному училищі при Київському відділенні ІРМТ (1868). Відкриття музичного училища (1874), консерваторії (1913). Клас флейти О. Химиченка, творчі контакти з П.І. Чайковським. Викладачі консерваторії: клас кларнета – Л. Хазін, клас валторни – П. Чураков, клас труби – М. Підгорбунський, клас тромбона – П. Фессгауер, класи гобоя і фагота – С. Дуда.

Підготовка виконавців у класах духових інструментів у музичному училищі при Харківському відділенні ІРМТ (1871). Відкриття училища (1883). Викладачі училища К. Кестнер, Ф. Прохазка і Ю. Юр'ян. Е. Пріллль. Формування закладів музичної освіти в Одесі (1866). Підготовка виконавців на духових інструментах у класах музичного училища при Одеському відділенні ІРМТ (1884). Перші викладачі на духових інструментах Г. Єлінек (клас гобоя), Д. Урбанек (клас кларнета), Р. Шван (клас валторни) і Д. Парпурін (клас труби). Відкриття училище у 1897 р. і Одеської консерваторії (1913). Професори консерваторії – І. Кутіль, Л. Роговий, Л. Могилевський. Просвітня спрямованість консерваторії і їхня роль у становленні вітчизняної духової виконавської школи.

Методи і напрямки роботи педагогів у класах духових інструментів, програмні вимоги, концертно-виконавська і просвітницька діяльність.

Тема семінарського заняття. Формування вітчизняної школи гри на духових інструментах в період до 1917 р.

- ✓ Становлення вітчизняної системи музичної освіти.
- ✓ Роль ІРМТ у формуванні музичних навчальних закладів Києва, Харкова, Одеси та інших міст України.
- ✓ Класи духових інструментів музичних училищ і консерваторій.

Література

1. Академія музичної еліти України: Історія та сучасність: До 90-річчя Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського. – К.: Музична Україна, 2004.
2. Апатский В.Н. История духового музыкально-исполнительского искусства. Книга II. – К.: НМАУ имени П. И. Чайковского, 2012. – 408 с.
3. Богданов В.О., Богданова Л.Д. Історія духового музичного мистецтва України: від найдавніших часів до початку ХХ ст.: В 2-х томах. – Х.: ФО-П. Сілічева, 2013.
4. Посвалюк В. Т. Історія виконавства на трубі. Київська школа (друга половина ХІХ–ХХ ст.). – К.: ПП «Квін», 2005.
5. Посвалюк В.Т. Вільгельм Мар'янович Яблонський : монографія. – К. : НМАУ ім. П.І. Чайковського, 2009.
6. Усов, Ю. История отечественного исполнительства на духовых инструментах. – М. : Музыка, 1975.

10. Електронні ресурси

11. http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?Z21ID=&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=juu_all&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=I=&S21COLORTERMS=0&S21STR=%D0%96100218
12. http://www.rshu.edu.ua/images/nauka/zb_2018_ist_stan_muz_01.pdf

Т е м а 5. Виконавство на духових та ударних інструментах і їх місце у творчості композиторів радянського та пострадянського періоду.

Основні етапи розвитку музичної культури радянського періоду. Складний шлях розвитку духового виконавства в 20-і рр. Перебудови системи музичної освіти і виховання виконавців на духових інструментах.

Рубіж 20-30-х рр. у розвитку радянського музичного мистецтва. Створення нових оркестрових колективів у Харкові та Києві. Нові принципи формування теорії та практики підготовки музикантів-духовиків. Єдині погляди на питання виконавського дихання, техніки губ, артикуляції і т.д. (з урахуванням специфіки кожної спеціальності). Посібник С.Розанова «Основи методики викладання гри па духових інструментах» (1935, 1938).

Перші школи навчання гри на духових інструментах (В. Цибін, М. Платонов, Н. Назаров, С. Розанов, В. Солодуєв, Г. Орвід, В. Блажевич та ін.). Їхня корінна відмінність від зарубіжних і дореволюційних навчальних посібників – органічний зв'язок технічного і художнього розвитку учня.

Створення повноцінного художньо-педагогічного репертуару для духових інструментів. Переклади й обробки творів російських та зарубіжних композиторів для духових інструментів. «Бібліотека для духових інструментів» А. Гедіке (1877-1957).

Кращі зразки перекладів, виконані відомими музикантами. Поява нових оригінальних творів для духових інструментів. Формування жанрів концерту, сонати, сюїти, інструментальної п'єси для різних духових інструментів у 20-і — 30-і роки.

Кращі солісти-духовики, лауреати II Всесоюзного конкурсу музикантів-виконавців (1935); флейтисти Ю. Ягудін і Б. Трізно, гобоїст К. Юдін, кларнетисти А. Володін і А. Галустян, валторністи А. Янкелевич і С. Леонов, трубачі Н. Полонський, С. Єремін і Л. Юр'єв, тромбоніст П. Щербинін і тубіст А. Удовенко.

I Всесоюзний конкурс виконавців на духових інструментах (1941).

Високий рівень віртуозного володіння інструментом, багата виконавська сольна й оркестрова практика ведучих радянських музикантів.

Духові інструменти у військово-оркестровій службі під час Великої Вітчизняної війни. Роль військових духових оркестрів у піднятті патріотичного духу. Видні представники військово-оркестрової служби.

Симфонічна, камерно-інструментальна й оперна творчість радянських композиторів – новий етап у мистецтві оркестровки.

Розкриття емоційно-виразних можливостей духових інструментів в оркестрових творах С. Прокоф'єва (1891-1953), М. Мясковського (1881-1950), Д. Шостаковича (1906-1975), А. Хачатуряна (1903-1978) та інших композиторів.

Створення композиторами сольної концертної і камерної літератури. Розвиток жанрів концерту, сонати, сюїти, а також творів малої форми.

Жанр концерту для духових інструментів у творчості радянських композиторів. Основні етапи розвитку. А. Гедіке – один з перших авторів радянського періоду концертів для духових інструментів. Концерт для валторни (1930) і Концерт для труби (1931). Перші виконавці – А. Янкелевич та С. Єремін. Глибина змісту і класична досконалість форми. Підпорядкування віртуозного початку художньому. Збагачення динамічних і виразних якостей інструментів.

Композиторська діяльність педагогів-духовиків В. Цибіна, В. Щолокова, В. Блажевича, та ін., їхні концерти для духових інструментів. Місце їх творів у навчальному процесі. Використання технічних і віртуозних можливостей своїх інструментів.

Розвиток жанру сонати. Соната для флейти і фортепіано (ор. 94) С. Прокоф'єва – класичний зразок жанру. Перші виконавці – С. Ріхтер і М. Харківський. Тепло лірики і яскравість емоцій. Знання можливостей інструмента. Сучасна тема, мелодійна і гармонічна мова. Складна виконавська історія сонати. Соната для труби і фортепіано Б. Асаф'єва (1884—1949).

Віртуозні твори малої форми і розкриття широких можливостей духових інструментів. Твори для духових А. Гедіке, С. Василенко, Р. Глієра, К. Мостраса, А. Комаровського, Б. Савельєва та ін.

Майстерність та оригінальне використання духових інструментів в оркестрових творах С. Прокоф'єва, Д. Шостаковича, Н. Мясковського, Э.

Хачатуряна, Д. Кабалевського, Т. Хреннікова, Г. Свиридова, Р. Щедріна, А. Ешпая та інших композиторів.

Поява художнього репертуару для духових інструментів, розширення сольної й ансамблевої літератури для них. Розквіт жанру концерта для духових інструментів. С. Василенко (1872—1956) і його концерти для кларнета, валторни й труби. Зв'язок із класичними традиціями. Яскравість художніх образів.

Р. Глієр (1874—1956) і його Концерт для валторни, присвячений першому виконавцю В. Полеху. Поетична виразність, краса і шляхетність музики. Підпорядкування віртуозності розкриттю художнього змісту.

Концерт для труби Л. Арутюняна (р. 1920). Перший виконавець – Л. Месіян. Широка популярність концерту. Багатство і свіжість тематичного матеріалу, поетична м'якість, яскравість народного колориту. Майстерність тематичної розробки. Прагнення композитора до правдивості і змістовності в музиці, інтерес до життя народу, до його пісні і поетичних образів. Класичність форми концерту.

Концерти для духових інструментів О. Горделі, А. Нестерова, Л. Кніппера, Ю. Левітіна, А. Пахмутової, Б. Чайковського, М. Вайнберга та інших композиторів.

Подальший розвиток жанру сонати для духових інструментів у радянській музиці. Сонати для гобоя і для кларнета з фортепіано Н. Ракова, сонати для різних духових інструментів Н. Платонова, Ю. Крейна, М. Мільмана, Е. Голуб'єва, В. Зверева та інших композиторів.

Тема семінарського заняття. Виконавство на духових та ударних інструментах і їх місце у творчості композиторів радянського та пострадянського періоду.

- ✓ Перші методичні посібники і школи для духових та ударних інструментів радянського періоду.
- ✓ Всеукраїнські та всесоюзні конкурси для виконавців-духовиків і їх роль у популяризації духового мистецтва.
- ✓ Духові та ударні інструменти у творчості композиторів радянського та пострадянського періоду.

Література

7. Академія музичної еліти України: Історія та сучасність: До 90-річчя Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського. – К.: Музична Україна, 2004.
8. Апатский В. Н. История духового музыкально-исполнительского искусства. Книга II. – К.: НМАУ имени П. И. Чайковского, 2012. – 408 с.
9. Богданов В.О., Богданова Л.Д. История духового музичного мистецтва України: від найдавніших часів до початку ХХ ст.: В 2-х томах. – Х.: ФО-П. Сілічева, 2013.
10. Кушнір А. Я. Історія кафедри духових інструментів НМАУ імені П. І. Чайковського в

- портретах особистостей / Науковий вісник НМАУ імені П. І. Чайковського. – К., 2011. – Вип. 93. – С. 95-102.
11. Посвалюк В. Т. Історія виконавства на трубі. Київська школа (друга половина XIX–XX ст.). – К.: ПП «Квін», 2005.
 12. Посвалюк В.Т. Вільгельм Мар'янович Яблонський : монографія. – К. : НМАУ ім. П.І. Чайковського, 2009.
 13. Усов, Ю. История отечественного исполнительства на духовых инструментах. – М. : Музыка, 1975.
 14. Федорков О.В. Український ансамбль тромбонів у контексті світового музичного мистецтва: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. мист.: 17.00.03 / Харківський держ. ун-т мистецтв ім. І.П. Котляревського. Х., 2008. 18 с.
 15. Черных, А.В. Советское духовое инструментальное искусство. – М. : Сов. композитор, 1989.

Електронні ресурси

13. http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?Z21ID=&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=juu_all&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=I&S21COLORTERMS=0&S21STR=%D0%96100218
14. http://www.rshu.edu.ua/images/nauka/zb_2018_ist_stan_muz_01.pdf

Т е м а 6. Духові та ударні інструменти у творчості українських композиторів XX та XXI ст.

Друга половина XX століття – новий етап розвитку українського виконавського мистецтва на духових інструментах. Поліпшення методів викладання гри на духових, підвищення якості художньої й інструктивної літератури, ріст виконавської майстерності, розширення сольної й ансамблевої концертної діяльності.

Духові інструменти у творчості українських композиторів. Твори для духових Л. Колодуба, Ж. Колодуб, С. Губаренко, Є. Станковича, Г. Сасько, Ю. Іщенка, В. Рунчака, К. Цепколенко, О. Козаренка та ін. композиторів. Роль Л. Колодуба у формуванні концертно-педагогічного репертуару для духових інструментів. Концерти з оркестром для гобоя (2002), для кларнета (1995, 2003, 2010), для фагота (1997), валторни (1972, 1980 – зі струн. оркестром, 2006 – із симф. оркестром), труби (1986, 1996) та тромбона (1986, 2002); «Епічне концертино» для туби (1976). Твори композитора для духових оркестрів та ансамблів. Концерт для флейти та камерного оркестру, ор. 10 С. Губаренка, Концерт для флейти та фагота з камер. оркестром (2007) Ю. Іщенка. Твори Є. Станковича для духових – Концертино для флейти та скрипки (1968), Камерна симфонія № 2 для двох флейт, гобоя, кларнета, фагота, фортепіано, ударних та струнних інструментів (1980), Концерт для флейти та симфонічного оркестру (2008), Музика небесних музикантів, квінтет для флейти, гобоя, кларнета, фагота та валторни (1993), Камерна симфонія № 5 «Потаємні поклики», для кларнета та камерного оркестру (1993), «Гра над прірвою» (1996), Концерт для кларнета соло (1996), «Свято труб» для 16 труб (1998), Соната для кларнета соло та ін. Г. Сасько Концерт

для флейти та оркестру (1975), Рапсодія для валторни і фортепіано (1986). В. Рунчак «Номо ludens» I–VIII, п'єси для дух. інструментів соло, «Мистецтво німих звуків» для 4-х кларнетів (1997) та ін.

Тема семінарського заняття. Духові та ударні інструменти у творчості українських композиторів ХХ та ХХІ ст.

- ✓ Жанр концерту для духових інструментів у творчості Л. Колодуба.
- ✓ Духові та ударні інструменти у творчості Є. Станковича.
- ✓ Нетрадиційні виконавські прийоми гри на духових та ударних інструментах у творах сучасних українських композиторів.

Література

1. Академія музичної еліти України: Історія та сучасність: До 90-річчя Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського. – К.: Музична Україна, 2004.
2. Апатский В. Н. История духового музыкально-исполнительского искусства. Книга II. – К.: НМАУ імені П. І. Чайковського, 2012. – 408 с.
3. Богданов В.О., Богданова Л.Д. Історія духового музичного мистецтва України: від найдавніших часів до початку ХХ ст.: В 2-х томах. – Х.: ФО-П. Сілічева, 2013.
4. Вовк Р.А. Портрети корифеїв. – К.: НМАУ імені П.І. Чайковського, 2013.
5. Кушнір А. Я. Історія кафедри духових інструментів НМАУ імені П. І. Чайковського в портретах особистостей / Науковий вісник НМАУ імені П. І. Чайковського. – К., 2011. – Вип. 93. – С. 95-102.
6. Палійчук І.С. Жанр сонати для мідних духових інструментів у творчості українських композиторів другої половини ХХ – початку ХХІ століть.
https://www.researchgate.net/publication/339806092_ZANR_SONATI_DLA_MIDNIH_D_UHOVIN_INSTRUMENTIV_U_TVORCOSTI_UKRAINSKIH_KOMPOZITORIV_DR_UGOI_POLOVINI_NH_-_POCATKU_NHI_STOLIT
7. Палійчук І.С. Український концерт для мідних духових інструментів: особливе трактування жанру. Музична україністика: сучасний вимір. К. 2010.
8. Посвалюк в. Т. Історія виконавства на трубі. Київська школа (друга половина ХІХ–ХХ ст.). – К.: ПП «Квін», 2005.
9. Посвалюк В.Т. Вільгельм Мар'янович Яблонський : монографія. – К. : НМАУ ім. П.І. Чайковського, 2009.
10. Усов, Ю. История отечественного исполнительства на духовых инструментах. – М. : Музыка, 1975.
11. Федорков О.В. Український ансамбль тромбонів у контексті світового музичного мистецтва: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. мист.: 17.00.03 / Харківський держ. ун-т мистецтв ім. І.П. Котляревського. Х., 2008. 18 с.
12. Черных, А.В. Советское духовое инструментальное искусство. – М. : Сов. композитор, 1989.

Електронні ресурси

13. http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?Z21ID=&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&S21STN=1

Тема 7. Сучасне виконавство на духових та ударних інструментах в Україні.

Ріст міжнародного значення українського мистецтва. Розширення культурних зв'язків із зарубіжними країнами. Регулярний виїзд наших кращих оркестрів, різних музичних колективів і солістів за кордон.

Міжнародні конкурси виконавців па духових інструментах і їхнє стимулююче значення у розвитку українського виконавського мистецтва.

Визначні українські виконавці і педагоги – Д. Біда, В. Апатський, О. Кудряшов та ін. і їх роль у формуванні вітчизняної виконавської школи. Створення нових навчальних посібників, шкіл, хрестоматій, етюдів, збірників п'єс педагогічного репертуару, оркестрових труднощів та інших матеріалів і їх роль у підготовці виконавців па духових інструментах.

Тема семінарського заняття. Виконавство на духових та ударних інструментах в Україні у ХХ-ХХІ ст.

- ✓ Всеукраїнські та міжнародні конкурси на духових та ударних інструментах.
- ✓ Визначні українські виконавці і педагоги і їх роль у розвитку вітчизняної виконавської школи.
- ✓ Здійснити аналіз концертно-педагогічного репертуару та науково-методичних робіт з фаху.

ЛІТЕРАТУРА

1. Академія музичної еліти України: Історія та сучасність: До 90-річчя Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського. – К.: Музична Україна, 2004.
2. Актуальные вопросы теории и практики исполнительства на духовых инструментах : сб. тр. / ГМПИ им. Гнесиных. – М., 1985. – Вып. 80
3. Апатский В. Н. История духового музыкально-исполнительского искусства. Книга II. – К.: НМАУ имени П. И. Чайковского, 2012. – 408 с.
4. Биографический словарь музыкантов-исполнителей на духовых инструментах. – Л. : Музыка, 1969.
5. Вовк Р.А. Портрети корифеїв. – К.: НМАУ імені П.І. Чайковського, 2013. – 225 с.

6. Кушнір А. Я. Історія кафедри духових інструментів НМАУ імені П. І. Чайковського в портретах особистостей / Науковий вісник НМАУ імені П. І. Чайковського. – К., 2011. – Вип. 93. – С. 95-102.
7. Карп'як А. Світоглядні орієнтири сучасного флейтиста // Вісник Львівського університету. Серія : Мистецтвознавство. - 2012. - Вип. 11. - С. 84-92.
8. Карп'як А. Мистецький тезаурус флейтиста як основа виконавської майстерності : автореф. дис. ... д-ра мистецтвознав. : 17.00.03 Нац. муз. акад. України ім. П. І. Чайковського. – К. : 2014.
9. Кушнір А. Я. Історія кафедри духових інструментів НМАУ імені П. І. Чайковського в портретах особистостей / Науковий вісник НМАУ імені П. І. Чайковського. – К., 2011. – Вип. 93. – С. 95-102.
10. Посвалюк В. Т. Історія виконавства на трубі. Київська школа (друга половина XIX–XX ст.). – К.: ПП «Квін», 2005.
11. Посвалюк В.Т. Вільгельм Мар'янович Яблонський : монографія. – К. : НМАУ ім. П.І. Чайковського, 2009.
12. Усов, Ю. История отечественного исполнительства на духовых инструментах. – М. : Музыка, 1975.
13. Усов, Ю. Современная зарубежная литература для духовых инструментов. – М., 1990.
14. Усов, Ю. Методика обучения игре на трубе. – М., 1984.
15. Федорков О.В. Український ансамбль тромбонів у контексті світового музичного мистецтва: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. мист.: 17.00.03 / Харківський держ. ун-т мистецтв ім. І.П. Котляревського. Х., 2008. 18 с.
16. Андрій Проценко: Життєпис. Спогади / [Упоряд. та комент.: І. Д. Гамкала, Л. А. Проценко]. – К.: Музична Україна, 1990. – 286 с.